

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27,
30 STRAIPSNIŲ IR PENKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Politinių partijų finansavimo šaltiniai

1. Politinės partijos finansavimo šaltiniai yra tik:

- 1) politinės partijos nario mokesčiai;
- 2) valstybės biudžeto asignavimai;
- 3) lėšos, politinės partijos gautos iš šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytos kitos jos veiklos;

4) Lietuvos Respublikoje registruotų bankų arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje registruotų bankų padalinių, veikiančių Lietuvos Respublikoje, paskolos politinei partijai;

5) palūkanos už banko sąskaitoje esančias lėšas;

6) nuolatinio Lietuvos gyventojų savanoriškai skiriama vieno procento dydžio sumokėto metinio pajamų mokesčio dalis;

7) politinės kampanijos laikotarpiu politinės partijos gaunamos turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukos šios politinės partijos politinei kampanijai finansuoti.

2. Politinės partijos nario mokesčiai yra:

- 1) stojamasis nario mokestis;
- 2) periodinis nario mokestis.

3. Politinės partijos įstatuose gali būti nustatyta ir kitų, šio straipsnio 2 dalyje nenurodytų, nario mokesčių.

4. Politinės partijos narys per metus politinei partijai gali sumokėti nario mokestį, neviršijantį 20 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių. Bendra politinės partijos nario mokesčio politinei partijai suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų politinės partijos nario deklaruotų praėjusių kalendorinių metų (kai nario mokestis mokamas po gegužės 1 dienos) arba užpraėjusių kalendorinių metų (kai nario mokestis mokamas iki gegužės 1 dienos) metinių pajamų. Jeigu bendra politinės partijos nario mokesčių politinei partijai suma per metus viršija 360 eurų, politinės partijos narys privalo deklaruoti savo turtą ir pajamas. Prieš priimdamas politinės partijos nario mokestį, kurio suma per metus viršija 360 eurų, už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje patikrina, ar politinės partijos nario mokestis atitinka šio įstatymo reikalavimus dėl jo dydžio. Priimamas tik šio įstatymo reikalavimus atitinkantis nario mokestis. Šio įstatymo reikalavimų neatitinkantis nario mokestis laikomas neleistinu politinės partijos finansavimo šaltiniu.

5. Nario mokestis, viršijantis 0,3 VMDU dydį, privalo būti mokamas tik banko pavedimu. Ne banko pavedimu gautą nario mokestį už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po nario mokesčio gavimo perveda į politinės partijos einamąją banko sąskaitą.

6. Politinė partija registruoja nario mokestį sumokėjusius savo narius, nurodydama jų sumokėto nario mokesčio dydį. Politinės partijos nario mokesčio registracijos žurnalas kartu su politinės partijos metinių finansinių ataskaitų rinkiniu pateikiamas Vyriausiajai rinkimų komisijai.

7. Politinės partijos lėšas, gautas iš šio straipsnio 1 dalyje, išskyrus 1 dalies 2 punktą, nurodytų šaltinių, privalo laikyti ir mokėjimus atlikti iš politinės partijos einamosios banko sąskaitos, išskyrus atvejus, kai šios lėšos naudojamos politinės partijos politinei kampanijai finansuoti.

8. Politinės partijos šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka gautus valstybės biudžeto asignavimus privalo laikyti ir mokėjimus atlikti iš valstybės biudžeto asignavimų sąskaitos, išskyrus atvejus, kai šios lėšos naudojamos politinės partijos politinei kampanijai finansuoti.

9. Garanto įvykdytos politinės partijos prievolės Lietuvos Respublikoje registruotiems bankams arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje registruoto banko padaliniui, veikiančiam Lietuvos Respublikoje, nelaikomos politinės partijos finansavimo šaltiniu. Garantui įvykdžius politinės partijos prievolę, politinė partija privalo jam tokiomis pačiomis sąlygomis grąžinti paskolą. Fizinis asmuo, nesantis politinės partijos nariu, arba juridinis asmuo negali būti garantu politinės partijos prievolėms.

10. Finansuoti politines partijas kitomis, šiame straipsnyje nenurodytomis, lėšomis draudžiama.

11. Politinei partijai gavus lėšų iš kitų, šiame įstatyme nenurodytų ar laikomų neteisėtais, finansavimo šaltinių, kai lėšų šaltinis yra žinomas, už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo per 5 darbo dienas nuo tokių lėšų gavimo dienos turi lėšas grąžinti jas pervedusiam asmeniui, nurodydamas atsisakymo priimti lėšas priežastis. Jeigu lėšų šaltinis per 10 darbo dienų nenustatomas, už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo lėšas pveda į valstybės biudžetą. Šioje dalyje nustatyta tvarka lėšų grąžinimas ar pervedimas į valstybės biudžetą sustabdomas, jei dėl neteisėto politinių partijų finansavimo yra pradėtas ikiteisminis tyrimas. Lėšų grąžinimas ar pervedimas į valstybės biudžetą tęsiamas, jeigu priimamas sprendimas nutraukti ikiteisminį tyrimą ar baudžiamajame procese nekonstatuojama nusikalstama veika, ar dėl atitinkamų lėšų baudžiamajame procese nepriimamas galutinis sprendimas.

12. Jeigu politinė partija priima ir panaudoja lėšas iš kitų šiame įstatyme nenurodytų finansavimo šaltinių, Vyriausioji rinkimų komisija priima sprendimą, kuriuo įpareigoja politinę partiją tokio pat dydžio sumą pervesti į valstybės biudžetą, išskyrus tuos atvejus, kai dėl šiurkštaus šio įstatymo pažeidimo valstybės biudžeto asignavimai nebuvo skirti.“

2 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu Vyriausioji rinkimų komisija pripažįsta, kad politinė partija šiurkščiai pažeidė šį įstatymą arba padarė šiurkštų politinės kampanijos finansavimo pažeidimą, šiai politinei partijai Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu iki dvejų metų nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos valstybės biudžeto asignavimai neskiriami. Jeigu nustatoma, kad politinė partija pažeidė šio įstatymo 26 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu politinei partijai neskiriama asignavimų suma, atitinkanti nepaviešintų sutarčių sumą. Dėl šių priežasčių nepaskirstyti valstybės biudžeto asignavimai grąžinami į valstybės biudžetą.“

3 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 21 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Jeigu tam tikroje rinkimų apygardoje politinės partijos keltas kandidatų sąrašas ar vienmandatėje rinkimų apygardoje politinės partijos keltas kandidatas buvo pripažintas šiurkščiai pažeidusiu Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo arba Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo reikalavimus, už tą kandidatų sąrašą ar kandidatą paduoti rinkėjų balsai skirstant valstybės biudžeto asignavimus neskaičiuojami.“

2. Buvusią 21 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

4 straipsnis. Penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo penktojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„PENKTASIS SKIRSNIS BUHALTERINĖ APSKAITA IR KONTROLĖ“.

5 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Buhalterinė apskaita ir atskaitomybė

1. Politinės partijos buhalterinės apskaitos tvarkymą reglamentuoja šis įstatymas, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas ir kiti buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojantys teisės aktai.

2. Už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo finansiniams metams pasibaigus parengia politinės partijos metinį finansinių ataskaitų rinkinį. Kartu su politinės partijos metiniu finansinių ataskaitų rinkiniu parengiami priedai: valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaita, politinės partijos veiklos finansavimo ataskaita, kurioje nurodomi politinės partijos veiklos finansavimo šaltiniai ir išlaidos, taip pat politinė reklama ir jos finansavimo šaltiniai.

3. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios finansinės ataskaitos:

- 1) finansinės būklės ataskaita;
- 2) veiklos rezultatų ataskaita;
- 3) finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

4. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinį ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytus jo priedus pasirašo politinės partijos pirmininkas arba politinės partijos valdymo organo paskirtas už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo.

5. Politinės partijos kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai patvirtintą praėjusių kalendorinių metų politinės partijos metinį finansinių ataskaitų rinkinį, šio straipsnio 2 dalyje nurodytus jo priedus, auditoriaus ataskaitą dėl pastebėtų faktų, jeigu ji privaloma, ir politinės partijos narių mokesčių registracijos žurnalą. Prireikus Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę susipažinti su politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinio duomenis pagrindžiančiais dokumentais.

6. Pasibaigus ketvirčiui politinės partijos ne vėliau kaip per vieną mėnesį pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai jos nustatyta tvarka praėjusio ketvirčio politinės partijos banko sąskaitų išrašus.“

6 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyriausioji rinkimų komisija:

1) tvirtina valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaitas, politinės partijos veiklos finansavimo ataskaitas, kurioje nurodomi politinės partijos veiklos finansavimo šaltiniai ir išlaidos, taip pat politinė reklama ir jos finansavimo šaltiniai, ir politinės partijos narių mokesčių registracijos žurnalo formas, jų pildymo ir pateikimo tvarkos aprašus;

2) suderinusi su Lietuvos auditorių rūmais tvirtina techninę užduotį politinės partijos patikrinimą atliekančioms audito įmonėms, nustatydamas auditoriaus atliekamo darbo mastą;

3) jos nustatyta tvarka kontroliuoja, kaip politinės partijos laikosi šio įstatymo reikalavimų, ir siūlo traukti atsakomybėn už šio įstatymo pažeidimus arba kreiptis į kitas institucijas, kurioms įstatymų suteikta kompetencija leidžia patikrinti, kaip laikomasi įstatymų nustatytų reikalavimų;

4) sudaro sąlygas ir atsako, kad jos interneto svetainėje politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinys ir šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nurodyti jo priedai būtų skelbiami nedelsiant gavus jo duomenis ir atnaujinami, kad šie duomenys atitiktų gautą informaciją;

5) partijų finansavimo skaidrumo užtikrinimo tikslais sudaro sąlygas ir atsako, kad jos interneto svetainėje būtų skelbiami politinių partijų narių, per kalendorinius metus sumokėjusių daugiau nei 360 eurų nario mokestį, sąrašai, juose būtų nurodytas partijos nario vardas, pavardė ir sumokėta suma;

6) tvirtina politinių partijų finansinių ataskaitų rinkinių ir politinių partijų sąskaitų išrašų pateikimo tvarkos aprašus.“

7 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„26 straipsnis. Finansavimo viešumas

1. Politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinys su šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nurodytais jo priedais ir auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, politinės partijos narių, per kalendorinius metus sumokėjusių daugiau nei 360 eurų nario mokestį, sąrašai yra vieši ir skelbiami 10 metų.

2. Kiekvienas asmuo, pagal Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymą galintis finansuoti politinės kampanijos dalyvius, arba viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo atstovas, pateikęs tai patvirtinantį dokumentą, turi teisę Vyriausiojoje rinkimų komisijoje susipažinti su bet kurios politinės partijos finansinių ataskaitų rinkiniu ir jo priedais ir skelbti jų duomenis per visuomenės informavimo priemones.

3. Politinės partijos, kurios yra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sutarties sudarymo dienos savo interneto svetainėse paskelbia visas pagal šį įstatymą sudarytas sutartis, neatsižvelgdamos į jame nustatytas išimtis. Pasibaigus ataskaitiniams kalendoriniams metams, ne vėliau kaip per 30 dienų politinės partijos savo interneto svetainėse paskelbia Viešųjų pirkimų tarnybai teikiamas ataskaitas.“

8 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Papildyti 27 straipsnį 6 dalimi:

„6. Vykdydama politinių partijų finansavimo stebėseną, Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę gauti informaciją iš politinės partijos. Politinė partija privalo ne vėliau kaip iki Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyto termino pabaigos pateikti turimą informaciją ir dokumentus, reikalingus Vyriausiosios rinkimų komisijos funkcijoms atlikti. Nepateikus informacijos ar dokumentų, reikalingų sprendimui, ar politinė partija padarė šiurkštų šio įstatymo pažeidimą, priimti, Vyriausioji rinkimų komisija savo sprendimu turi teisę sustabdyti valstybės biudžeto asignavimų skyrimą.“

9 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Papildyti 30 straipsnio 1 dalį 4 punktu:

„4) lėšų, gautų iš neleistinų politinės partijos finansavimo šaltinių, panaudojimas politinės partijos veiklai.“

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisinių institucijų
priežiūros direktorė
Jolita Šinkevičiūtė
2018-11-09

Strateginio valdymo departamentas
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė
Monika Rutkauskienė
2018-11-09

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
2018 11 17